

[Socialministeren.]

skal jeg tage under Overvejelse, dersom dette Lovforslag standses.

Den ærede Ordfører for Venstre Hr. Søren P. Larsen citerede en Udtalelse af Dr. Brandes i „Politiken“. Jeg begyndte at glæde mig, for Dr. Brandes' Artikel indeholdt saa mange rosende Udtalelser om undertegnede og hans Arbejde paa dette Omraade, at jeg havde ventet en noget længere Oplæsning, men det ærede Medlem nøjedes med at citere en enkelt Udtalelse og fjøede til denne en anden Udtalelse, nemlig af Direktør N. P. Nielsen i Københavns Kommune, om, at ingen hjemløs behøvede at mangle en Seng. Jeg ved ikke, hvad den ærede Ordfører for Venstre — hvis han repræsenterer sit Parti — tilsigter med den Art Citater. Er Venstre tilfreds med, om de arbejdsløse i et Antal af 20 000—30 000 har en Seng? Finder man, at det er tilstrækkeligt for Medborgere, der uden egen Skyld er kommet ud i Arbejdsløsheden, at de har en Seng at ligge i? Jeg finder det ikke, og hvert Fald ikke som Socialminister, og derfor frabeder jeg mig den Slags Udtalelser, de har ikke nogen som helst Relation til dette Lovforslag, som ikke tilsigter at stille Sengepladser til Raadighed, men tilsigter i videst mulig Udstrækning at stille disse Medborgere saaledes, at de dog kan føle sig som selvstændige.

Justitsministeren har svaret paa Spørgsmaalet Nakskov, som ikke var mig bekendt; jeg dyrker ikke i den Grad Avisernes Sensationsartikler om hjemløses Demonstrationer og Oprør, som Venstres Blade gør.

Nej, Forholdene er i Virkeligheden saaledes i Øjeblikket, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Fraenkel betonedede, at det ærede Venstreparti ikke kan være bekendt, fordi de under en helt anden Situation i 1927 kom til at ophæve den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse uden at faa sat noget andet i Stedet, nu 3—4 Aar efter under en ganske anden Situation ikke at turde gaa med til nogen som helst fornuftige Foranstaltninger paa dette Omraade. Jeg tror, Befolkningen vilde tilgive dem, om de en Gang vilde gøre noget fornuftigt her.

Og til det ærede konservative Folkeparti vil jeg sige: Jeg har ikke noget at bemærke, for der er ingen Argumenter i deres Udtalelser, udover Krisekassepuljen, som jeg nu har hørt om en halv Snes Aar. Men Situationen er saaledes her i Landet i Øjeblikket, at selv om dette Lovforslag ikke vedtages, saa vil de Herrer alligevel — det kan jeg roligt garantere for, og det

er det eneste Punkt, hvor jeg er uenig med det ærede Medlem Hr. Rager —, uanset hvad Socialministeren i Kraft af sit Embede vil foretage sig — og jeg føler det nu som min Pligt, først og fremmest saa langt som Lovgivningen rækker, at staa paa de arbejdsløses og de hjemløses Side — ikke faa det billigere her i Landet efter Forkastelsen af dette Lovforslag.

Indenrigsministeren (Dahlgard): Jeg har med den største Forbavselse set, at man baade i den her afgivne Betænkning og tidligere her i Rigsdagen har givet Udtryk for, at der i Vinteren 1927—28 skulde være foretaget store Arbejder fra den daværende Indenrigsministers Side for at organisere Igangsættelsen af Arbejde under Samarbejde mellem Staten og Kommunerne. Jeg maa gaa ud fra, at denne Oplysning ogsaa kommer overraskende for dette høje Tings Medlemmer, saa sandt som man ikke her har vidst noget derom før, og jeg skal knytte enkelte Bemærkninger hertil.

Jeg har under Overvejelsen af, hvad der fra det offentlige Side i Fremtiden med størst Virkning kan sættes i Gang, dersom denne Krise fortsættes gennem længere Tid, haft Lejlighed til at se, hvad der blev foretaget fra Ministeriets Side i den Periode, der her er Tale om. Det fremgaar heraf, at de Planer og det Arbejde, som den tidligere Indenrigsminister har omtalt, har indskrænket sig til, at man i Efteraaret 1927 har spurgt de forskellige Byer, hvilke Arbejder Byraadet har vedtaget at iværksætte paa Grund af Arbejdsløsheden, samt anmodet om Oplysninger vedrørende Lønvilkaarene. Denne Forespørgsel var ledsaget af en Udtalelse om, at man fra Regeringens Side vilde yde Støtte til saadanne Arbejder, som vanskeligt kunde udføres som Nødhjælpsarbejder. Derefter skete der intet andet end, at Ministeriet i Februar 1928 fra Byerne udbad sig Oplysning om, hvilke Arbejder man havde iværksat siden 1. Oktober 1927, og hvilke Arbejder man mente at kunne iværksætte inden 1. Maj 1928. Endelig fik Ministeriet i November 1928 Finansudvalgets Billigelse til at anvende et Beløb af indtil 1 Mill. Kr. til Støtte til saadanne Arbejder, som var udført.

Det er alt, hvad der er sket, og det høje Ting vil heraf kunne se, at det, der manglede i hele denne Plan, netop var en Organisering af Bestræbelserne for at fremskaffe Arbejde. Kommunerne vidste paa Grundlag af Ministeriets Forespørgsel intet som helst om, hvorvidt de til det ene eller det andet Arbejde, som de paatænkte at udføre, kunde